

GRADSKA KNJIŽNICA UMAG
BIBLIOTECA CIVICA UMAGO

Gradska knjižnica Umag - Biblioteca civica Umago
Trgovačka 6
52470 Umag

Klasa: 032-01/21-10/01

Urbroj: 2105-11-01-21-1

Gradska knjižnica i čitaonica Pula

Županijska matična služba

n/r voditeljici **Nadiji Bužleta**

IZVJEŠĆE O POSLOVANJU GRADSKJE KNJIŽNICE UMAG U 2020. GODINI

Uspjesi Gradske knjižnice Umag u godini epidemije

Godine 2020. Gradska knjižnica Umag dijelila je globalnu sudbinu narodnih knjižnica u novim epidemijskim uvjetima. Knjižnica je bila zatvorena od 10. ožujka do 27. travnja za korisnike, a zatim je nastavila s radom pod posebnim režimom, koji je na snazi u nešto izmijenjenom obliku do danas. Usprkos cijelom nizu negativnih pojava i posljedica koje je prouzrokovala epidemija, ističemo novi interes za čitanje i novo razumijevanje uloge knjižnice u životu lokalne zajednice. Radni tim Gradske knjižnice Umag trudio se, poštujući sve protuepidemijske mjere, biti pri ruci članovima i sugrađanima. Potreba za našim uslugama porasla je s obzirom na informatičku pomoć koju pružamo (recimo oko sustava e-Građani) a i zbog činjenice da smo povremeno bili jedini otvoreni prostor kulture i komunikacije. To iskustvo solidarnosti pruža nadu; kohezivna uloga knjižnice u zajednici nikada nije bila očitija.

Naše međunarodne aktivnosti – a to su u to vrijeme bili **15. Međunarodni književni natječaj za kratku priču Lapis Histriae** s temom „Domovina d.d.“ (koji je bio upravo u tijeku!) i **21. Forum Tomizza** – u potpunosti smo preusmjerili na elektronsku komunikaciju i medije, tako da smo već za **Noć knjige** (23. travnja) uspjeli montirati dugometražnu dokumentarnu kompilaciju s originalnim video priložima naših sudionika (od Beograda, preko Zagreba, Ljubljane do Buja i Bologne) i emitirati je na našem YouTube kanalu.

U organizaciji Knjižnice, stručni žiri književnog natječaja Lapis Histriae 2020 koji čine spisateljice Laura Marchig i Tea Tulić te pisac Marko Sosič, sastao se u Antikvarijatu knjiga Ex libris u Rijeci 12. lipnja. Utvrdili su da je na natječaj za kratku priču Lapis Histriae pristigao ove godine **121 tekst** na hrvatskom, slovenskom, talijanskom, bosanskom, srpskom i crnogorskom jeziku. Žiri je odlučio da ove godine nagradu dobije bosanski pisac Fuad Hrustić

za priču "Mladi lososi". **21. Forum Tomizza** organiziran na jesen, 9. listopada, ali samo u Umagu (dakle, ne i u Kopru i Trstu), uz gostovanje intelektualaca iz Velike Britanije, Bosne i Hercegovine i Slovenije.

U istom mjesecu započeli smo Mjesec hrvatske knjige i predstavili dva pisca koja su se krajem godine našli u užem izboru za hrvatske književne nagrade: **Želimira Periša i Marka Gregura**. Osim toga ugostili smo i voditelja **TV emisije „Knjiga ili život“** Gordana Nuhanovića, koji je dio sadržaja snimao u prostoru Knjižnice (uz razgovor s ravnateljem), emisija je emitirana 25. 10. na trećem kanalu HTV-a.

U 2020. godini izdali smo dvije knjige: hrvatski prijevod **zbirke eseja Fulvija Tomizze „Moja književna ljeta“ i godišnjak Lapis Histriae 2020**. Kao sunakladnici sudjelovali smo u izdanju nove knjige umaškog putopisca **Gorana Blaževića „Karavana“**.

Kako su u studenom polako otkazivani događaji, ušli smo u **rekonstrukciju čitaonice**, zamijenjen je parket, osvježeni zidovi i postavljene su nove zavjese. Pri svim tim radovima, Knjižnica je ostala otvorena za korisnike.

Djelatnici/e

Godine 2018. u radni tim Knjižnice ušla je diplomirana prevoditeljica Sara Blažević. Blažević uspješno završava studij knjižničarstva na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, ali joj je Nalogom Gradonačelnika ravnatelj Knjižnice morao dati otkaz, uslijed mjera donesenih zbog virusne epidemije. Knjižnica sada ima tri diplomirane knjižničarke i ravnatelja, dakle 4 zaposlenika.

Diplomirana knjižničarka Ivana Martinčić i ravnatelj sudjelovali su nizu on-line radionica i sastanaka vezane za različite segmente rada u knjižnici.

Na skupštini Društva bibliotekara Istre kolegica Martinčić izabrana je u glavni odbor Društva, gdje ima funkciju stručne tajnice.

Knjižničari Gradske knjižnice Umag aktivno su sudjelovali u programu 2. Tjedna istarskih knjižničara i u sastavljanju programskih materijala.

Članovi/članice

Gradska knjižnica ima godinama preko 2.000 članova i taj smo broj održali i prošle 2020. godine, iako je broj članova sada manji za 150.

Vrijedno je spomenuti da se u otežanim uvjetima rada, pokazala vrijednost platforme za posudbu elektronskih knjiga na hrvatskom jeziku. Kao Knjižnica poticali smo članove na e-čitanje, pa bilježimo udvostručenje posudbe u odnosu na 2019. godinu: od 218 do 440!

Zahvaljujući članarinama, zakasninama, naplati interneta, tiska i drugim knjižničarskim uslugama, posljednjih godina knjižnica prihoduje više od 80.000,00 kuna; prošle godine taj iznos je niži za 17.000,00 kuna.

Nastavili smo s profiliranjem nabave i programskih sadržaja za sljedeće ciljne skupine: žene; predškolci, osnovci; mladi; umirovljenici; nacionalne manjine (talijanska, slovenska, bošnjačka, crnogorska i srpska) i turisti.

Zbog protuepidemijskih mjera bibliobus Središnje knjižnice Srečka Vilhara iz Kopa prestao je dolaziti jednom mjesečno u Umag, ali se nadamo da će se suradnja ove godine ponovno uspostaviti.

Uređenost Knjižničkog prostora i nabava opreme

U 2020. godini nastavili smo sa zamjenom i nadopunom računalne i audio opreme.

Knjižnica je nabavila razglas za unutarnje programe, ali i za događaje na otvorenom, na jesen smo i realizirali nekoliko događaja na gradskim ulicama, pa se ta investicija pokazala primjerenom.

Nadopunili smo opremu za virtualne događaje i snimke, nabavili smo web kameru i diktafon. Forum Tomizza i program Mjeseca hrvatske knjige po prvi put se 2020. godine mogao pratiti i uživo na društvenim mrežama.

Kao što smo spomenuli na početku, krajem godine zamijenjen je parket, osvježeni su zidovi i postavljene su nove zavjese u čitaonici. Osim toga, ulaz i izlozi Knjižnice prema novom gradskom trgu dobili su jasan i efektan vizualni identitet.

Virtualni prostor

Osim dvije mrežne stranice koje održava Knjižnica - naime, osim dvojezične mreže Knjižnice, imamo u našoj nadležnosti i trojezičnu stranicu manifestacije Forum Tomizza – knjižničari sudjeluju i u administraciji spomenutog portala za posudbu e-knjiga na hrvatskom jeziku iBiblos.

Od 2020. godine, u suradnji s knjižnicom „Fran Galović“ iz Koprivnice, naša Knjižnica razvila je svoju inačicu aplikacije za pametne mobitele, koja je naišla na izvrstan prijem kod članstva.

Epidemijski uvjeti rada osnažili su svijest o važnosti digitalne tehnologije, pa je i Knjižnica bila mnogo aktivnija i vidljivija na svojem YouTube kanalu i na društvenim mrežama. Uz mnoštvo objavljenih snimaka na YouTubeu (28!), po prvi put smo se koristili i „live streaming“ mogućnostima.

Fond knjižnice

Ministarstvo kulture povećalo je sredstva za nabavu knjiga na 90.000,00 kuna u 2020. godini, a sredstva za nabavu knjiga sredstva Grada iznosila su 100.000,00 kuna. Budući da je i otkup Ministarstva bio veliki, u 2020. godini nabava knjiga je bila je na razini prethodne godine, odnosno za desetak naslova viša.

Obnovili smo i proširili fond aktualnom građom koja je najtraženija među korisnicima (beletristika, knjige popularne psihologije i medicine, školska lektira, žanrovska literatura za mlade...).

Iako je potreba za posudbom e-knjiga narasla, hrvatski nakladnici još uvijek ne izlaze u susret knjižnicama, pa je broj e-naslova u ponudi istarske platforme iBiblos porastao samo za stotinjak naslova.

Što se tiče neknjižne građe, bilježimo pad ponude DVD-a usred razvoja različitih video streaming servisa u Hrvatskoj. No, godinu smo završili nabavom prvih gramofonskih ploča za naš fond: globalni podaci za 2020. godinu svjedoče o obnovljenom interesu za te nosače zvuka, pa smo i u Hrvatskoj dobili relevantne distributere i izdavače vinila.

Programska djelatnost

Godinu smo počeli s edukativnim predavanjima i s uobičajeno dobro posjećenom slovenskom književnom večeri početkom veljače (za Prešernov dan), na kojoj je gostovala jedna od najvažnijih slovenskih spisateljica danas Mojca Kumerdej. Od trećeg mjeseca pa sve do jeseni, programske sadržaje realizirali smo u digitalnom okružju, o čemu smo pisali na početku.

Našu najvažniju manifestaciju Forum Tomizza uspjeli smo organizirati u Umagu 9. listopada (a ne u svibnju kako je do sada bilo uobičajeno) i tako održati dvadesetogodišnji kontinuitet, ali smo ujedno neprestano podsjećali da ti pogranični susreti imaju svoj puni oblik samo kada se događaju i u Kopru i u Trstu.

Program je započeo u Zajednici Talijana „Fulvio Tomizza“, svečanom dodjelom nagrade LAPIS HISTRIAE 2020 Fuadu Hrustiću (Gradačac, BiH) i prezentacijom knjige Lapis Histriae 2020 s temom „Domovina d.d.“, u kojoj su objavljenje najbolje priče pristigle na ovogodišnji natječaj.

Tema simpozija bila je prigodna: „Novo KORONArno iskustvo granice“. Simpozij se bavio aktualnim pitanjima: Na koji način osmisliti budućnost međunarodnog sudjelovanja koje je sama bit našeg prekograničnog projekta? Kako iznova doći do onemogućenog živog kontakta, razmjene, gostovanja? Što se događa s kritičnom misli, književnošću i umjetnošću općenito kada je zatvorena u nacionalne granice?

U radu simpozija sudjelovali su **Rosanna Bubola (Buje), Mark Thompson (Oxford), Đorđe Matić (Filipini kraj Poreča), Maja Klarić (Šibenik), Laura Marchig (Rijeka), Tea Tulić (Rijeka) i Irena Urbič (Kopar)**. Posebno izdvajamo gostovanje britanskog povjesničara književnosti i publicista Thompsona: **Mark Thompson** (Sheffield, 1959.), sveučilišni je profesor, povjesničar, aktivist. Diplomirao je englesku književnost na Sveučilištu u Cambridgeu. Svoju prvu knjigu o raspadu Jugoslavije napisao je 1992. godine. Radeći kao novinar, istraživač medija i analitičar za UN, 90-e je proveo na području bivše Jugoslavije. O ulozi i manipulaciji medija prije i tijekom rata napisao je knjigu „Forging War. The Media in Serbia, Croatia, Bosnia and Herzegovina“ (1999.). Dugopripremanu knjigu „Izvod iz knjige rođenih: priča o Danilu Kišu“ izdao je 2013. Od 2015. predavač je na Odsjeku za povijest Sveučilišta u Norwichu.

Popodnevni program nastavljen je šetnjom kroz ulicu Dantea Aligherija, gdje je okupljenoj publici predstavljena izložba na otvorenom: **fotografije Roberta Sironija: „XX godina Foruma Tomizza: portreti“**.

U 17:00 sati u Galeriji Marin umjetnica **Slavica Marin** dočekala nas je sa izložbom i performansom na temu „Domovina d. d.“. Nakon toga uslijedio je mali pjesnički maraton na otvorenom, nastupili su: **Milan Rakovac, Rosanna Bubola, Mladen Blažević, Đorđe Matić, Maja Klarić, Fuad Hrustić, Laura Marchig i gitarist Darko Jurković**.

U subotu, 10. 10. 2020. u 12:00 sati održana je komemoracija na groblju u Materadi, gdje počiva Fulvio Tomizza, uz sudjelovanje zbora Zajednice Talijana „Fulvio Tomizza“ pod ravnanjem maestra Maurizija Lo Pinta. Pokraj Tomizzinog groba čitala je svoju poeziju lokalna talijanska pjesnikinja **Martina Trento Dagostini**.

U listopadu smo intenzivno nastavili s organizacijom događaja, kao da smo predosjećali da ćemo već u studenom morati otkazivati planirane programe. Nastavili smo s događajima na otvorenom u Danteovoj ulici u sklopu programa Jesen u Danteovoj i na taj način promovirali bogati program Mjeseca hrvatske knjige u našoj Knjižnici. Svi događaji u Knjižnici organizirani su u skladu s epidemiološkim uputama i preporukama HZJZ-a, a umaški knjižničari isprobavali su i nove tehničke mogućnosti, pa su svi događaji snimani i prenošeni uživo na Facebook profilu Knjižnice.

Već prvi događaj bila je prava književna atrakcija: 16. listopada u Gradskoj knjižnici Umag predstavljen je roman „**Vošicki**“ (Hena com, Zagreb), nova knjiga cijenjenog koprivničkog književnika **Marka Gregura**. Nakon velikog uspjeha romana „Mogla bi se zvati Leda“, novi roman Marka Gregura osim što prikazuje život knjižara, tiskara i nakladnika Vinka

Vošickog povremeno je i literarizirana monografija Koprivnice, leksikon imena i galerija karaktera. Ova romansirana biografija prati život tog češkog doseljenika od dolaska u Koprivnicu 1909. pa sve do 1957. godine i smrti u klijeti bez struje i vode. Vošicki je zapamćen po objavljivanju djela Karla Maya, Augusta Cesarca i Miroslava Krleže. Pisac **Marko Gregur** (Koprivnica, 1982.) objavio je već šest knjiga dosada, a pokretač je festivala „Alpe Jadran Festival mladih pisaca“, predsjednik odbora međunarodnoga festivala književnosti „Galovićeve jesen“, voditelj književne tribine „Libarenje“ i glavni urednik časopisa Artikulacije.

Program Mjeseca knjige u Umagu nastavljen je sljedeći dan gostovanjem Knjižnice na spomenutoj manifestaciji: „Jesen u Danteovoj“. Naime, na početku ulice Dante Alighierija, na otvorenom, Neven Ušumović, ravnatelj Gradske knjižnice Umag, predstavio je program Mjeseca knjige okupljenoj publici, a zatim je mikrofon prepustio pjesniku i kantautoru **Davoru Hačiću**. Četiri dana kasnije, uz sudjelovanje predsjednika Ogranka Matice hrvatske Umag, također pjesnika, **Božidara Cvenčeka**, u Gradskoj knjižnici Umag predstavljena je druga zbirka pjesama spomenutog novigradskog pjesnika, Davora Hačića, pod nazivom **"Pukotine u praznini"** (izdanje Ogranka Matice hrvatske Buje). Već krajem istog tjedna, umaška publika imala je priliku upoznati još jedan roman koji ovih tjedana, kao i Gregurov „Vošicki“ ulazi u uži izbor prestižnih hrvatskih književnih nagrada, riječ je o romanu zadarskog pisca **Želimira Periša "Mladenka kostonoga"** (Naklada OceanMore). Razgovor s piscem moderirao je književni kritičar **Davor Šišović**. Želimir Periš važan je za umašku knjižnicu već i po tome što je 2012. godine sa svojom pričom "Kako se na gumnu vrši žito" bio pobjednik natječaja za najbolju kratku priču "Lapis Histriae", a jedan je i od najuspješnijih pisaca tog natječaja jer je čak tri puta ušao u finale. Početkom sljedećeg tjedna, 26. listopada povodom teme Mjeseca hrvatske knjige "Razlistaj se", novinar HRT-a (Eko zona) **Mladen Iličković** održao je predavanje na temu empatije i ekologije. Iličković je fascinirao umašku publiku obiljem aktualnih informacija i multimedijalnim sadržajima o ekološkoj situaciji u nas i u svijetu.

Nakladnička djelatnost

1.) Objavljen je hrvatski prijevod **zbirke eseja Fulvija Tomizze „Moja književna ljeta“** (prijevod Lorena Monica Kmet, stručna redakcija Sanja Roić). Zbirka tekstova Fulvija Tomizze „Moja književna ljeta“ (Le mie estati letterarie), objavljena je u Italiji o desetoj obljetnici autorove smrti, dakle 2009. godine. Značajna je prije svega po tome što je posljednja knjiga koju je svojom rukom uredio i složio Fulvio Tomizza, birajući među brojnim rasutim stranicama koje je s godinama skupio i kojima se ustrajno i s povjerenjem vraćao, ne bi li raspetljao najčvršće čvorove i klupka (teme) svoje mladosti i postajanja piscem. Tomizza je ostao vjeran sebi i kad opisuje epizode drugog poraća i egzodusa, i kad opisuje umjetničku baštinu Trsta, istarska kulinarska obilježja i tradiciju, ali i kad se osvrće na iskustva sebe kao sina, supruga, oca, zeta, brata i djeda. Pa i na sebe kao bolesnika. No najprepoznatljiviji je

kad sabire sjećanja na svoja književna ljeta, na genezu prepoznatljivog sitnopisa kojim je ispisao slavne stranice književne povijesti Istre: talijanske, hrvatske i slovenske.

2.) Svake godine Gradska knjižnica Umag izdaje izbor najboljih priča pristiglih na **Međunarodni književni natječaj za kratku priču Lapis Histriae**, a koji su u 2020. godini u okviru Foruma Tomizza raspisani po petnaesti put, i to u suradnji sa Središnjom knjižnicom Srečka Vilhara iz Kopa i Gradskom knjižnicom Attilio Hortis iz Trsta. U knjizi su svojim pričama zastupljeni sljedeći autori: Fuad Hrustić (Gradačac), Ante Storić (Šibenik), Mima Juračak (Sisak), Tomislav Žigmanov (Subotica), Alena Begić (Ljubljana), Marijana Čanak (Novi Sad), Željko Funda (Varaždin), Korana Serdarević (Zagreb), Omer Ć. Ibrahimagić (Tuzla), Suzana Matić (Zagreb), Branka Selaković (Beograd), Stanislava Nikolić Aras (Dubrovnik), Luiza Bouharaoua (Split), Manka Kremenšek Križman (Ljubljana), Luciana Melon (Trst).

3.) U izdanju Kulturne udruge Fotopoetika i naše knjižnice objavljena je druga putopisna knjiga našeg sugrađanina **Gorana Blaževića** pod nazivom „**Karavana**“. Nakon putopisa „Svilim“, knjige o njegovom 3300 km dugom pješaćenju od Jordana do Hrvatske, Goran Blažević je početkom 2019. godine postao jedan od prvih stranaca s turističkom vizom za ulazak u desetljećima zatvorenu Saudijsku Arabiju. Veliku ekspediciju kroz pustinju organizirala je saudijska kraljevska obitelj Rakayib – na arapskome, „karavana deva“. Cilj je bio stvoriti najveću karavanu deva koja je ikad prošla tom pustinjom. U najvećoj pustinji kontinuiranog pijeska na Zemlji, i drugoj po veličini na planetu Blažević je proveo 25 dana na granici izdržljivosti.

U Umagu, 20. siječnja 2021.

ravnatelj

Neven Ušumović, prof.